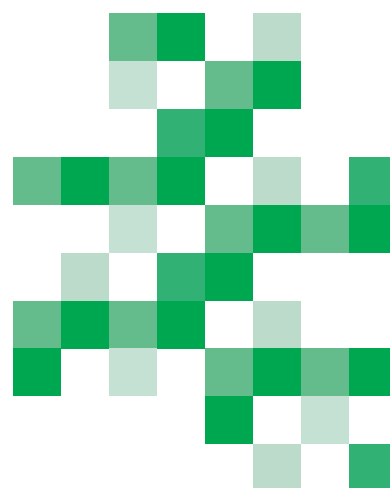

Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano priemonė

Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

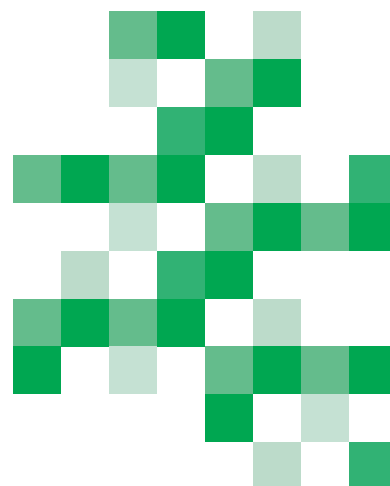
TURINYS

Priemonės aprašymas _____	7
Administravimo taisyklės _____	13
Paraiška paramai gauti _____	19
Paraiškos paramai gauti pildymo instrukcija _____	31
Verslo plano rengimo rekomendacijos _____	37

**Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano priemonė**

Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

**Priemonės aprašymas
(iš Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano)**

V priemonė. Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

Ši priemonė įgyvendina Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999 IX skyriaus 33b straipsnį.

■ 5.1. ĮŽANGA

Žemės reforma Lietuvoje prasidėjo 1991 m. 2004 m. kovo 1 d. nuosavybės teisės buvo atkurtos į 87,8 proc. piliečių prašymuose nurodyto ploto. Pagrindinis žemės ūkio ir kaimo plėtros tikslas yra ES bendrosios žemės ūkio politikos principų ir priemonių įgyvendinimas. Didelis dėmesys yra skiriamas orientuoto į rinką, konkurencingo ūkio kūrimui bei ekonominės veiklos kaime įvairinimui. Žemės ūkio produkcijos gamintojai skatinami puoselėti aplinką, puoselėti biologinę įvairovę, kraštovaizdį, aplinką.

Kadangi vidutinis Lietuvos ūkis, palyginus su ES vidurkiu, yra smulkus ir nekonkurencingas, restruktūrizuojamų pusiau natūrinių ūkių rėmimas padės ūkiams stambėti ir tuo pačiu metu didins jų konkurencingumą.

Šiuo metu pusiau natūriniai ūkiai yra vienas iš žemės ūkio ir kaimo plėtrą stabdančių veiksnių. Parama šiems ūkiams padėtų plėtoti žemės ūkį, skatinti alternatyvias veiklas kaimo vietovėse; taipogi bus kreipiamas dėmesys agroaplinkosaugos reikalavimams įgyvendinti.

Ūkių ekonominės veiklos sferos tyrimai rodo, kad per pastarąjį laikotarpį smulkus ūkis Lietuvoje nėra nei laikinas, nei nykstantis. Dauguma šalies ūkių yra smulkūs, tradiciniais būdais auginantys augalininkystės ir gyvulininkystės produkciją, net jei gamyba duoda tik nedidelį pelną. Be paramos sunku siekti efektyvesnio ūkininkavimo.

Remiantis anketavimo duomenimis¹, mažesnių nei vidutinis ūkio dydis (10,9 ha) ūkių savininkų – potencialių paramos gavėjų – skaičius sudaro apie 81 proc. visų anketuotų žemės naudotojų skaičiaus, jų žemė – atitinkamai 28 proc. anketuotųjų nurodyto žemės ploto. Apie 13 proc. šių ūkių yra komerciniai, apie 40 proc. – parduoda dalį produkcijos ir 33 proc. yra natūriniai ūkiai.

Yra apie 34 tūkst. ūkininkų, kurių ūkiai atitinka pusiau natūrinio ūkio dydžio bei produkcijos kriterijus (anketavimo duomenys). Įvertinus šių ūkininkų atitikimą pagal visus kriterijus, potencialių paramos gavėjų pagal šią priemonę yra apie 14 tūkst.

■ 5.2. PRIEMONĖS APRAŠYMAS

Vienas iš būdų paspartinti ūkių pertvarkymo procesą ir paskatinti konkurencingumą žemės ūkio sektoriuje – paversti smulkus pusiau natūrinius ūkius komerciniais.

Ši priemonė padės ūkininkams stambinti bei vystyti savo ūkius. Ūkininkai, besikreipsiantys paramos pagal BPD priemonę „Investicijos į žemės ūkio valdas“, taip pat gali pretenduoti į paramą pusiau natūriniais ūkiams, jeigu jie atitinka visus žemiau pateikiamus reikalavimus.

■ 5.3. APIBRĖŽIMAI

Šioje priemonėje vartojamos sąvokos:

Žemės ūkio veikla – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą ir apdorojimą, savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų perdirbimą, maisto produktų gamybą ir šių produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą.

Ūkininko ūkis – visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių ūkininko valdomų gamybinių vienetų visuma.

Ūkininkas – fizinis asmuo, kuris vienas arba su partneriais verčiasi žemės ūkio veikla ir miškininkyste.

¹ VĮ „Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro“ anketavimas (apie 188000 anketų, 2002 m. duomenys).

Ūkininko partneriai – fiziniai asmenys, kurie kartu su ūkininku verčiasi žemės ūkio veikla pagal sudarytą jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį.

Pusiau natūrinis ūkis – tai ūkis, kuriame ūkininkaujantis ūkininkas iš ūkinės veiklos gaunamų pajamų gali daryti smulkias investicijas, reikalingas restruktūrizavimui.

■ 5. 4. PRIEMONĖS TIKSLAI

Bendrieji priemonės tikslai:

- Ūkių stambinimas ir struktūros gerinimas;
- Ūkių konkurencingumo skatinimas;
- Į rinką orientuoto sektoriaus pažangos skatinimas.

Priemonės specialieji tikslai:

- Padidėję ūkių pajamos, geresnis likvidumas;
- Ūkiuose naudojamos technikos, pastatų bei žemės kokybės gerinimas.

Priemonės veiklos tikslai:

- Bus paremta 14 tūkst. ūkininkų, ūkininkaujančių restruktūrizuojamuose pusiau natūriniuose ūkiuose (1000 EUR per metus). Taipogi ūkininkai įgys praktinės dalyvavimo investicinės paramos priemonėje patirties (verslo plano rengimas ir pateikimas, investicijų planavimas ir įgyvendinimas, atitinkamų dokumentų, įrodančių investicijų įgyvendinimą, pateikimas NMA).

Būsimas poveikis ir rezultatai

Priemonė	Pasekmės (Veiklos tikslai)	Rezultatas (Specialieji tikslai)	Poveikis (Bendrieji tikslai)
<i>Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas</i>	Bus paremta 14 tūkst. ūkininkų, ūkininkaujančių restruktūrizuojamuose pusiau natūriniuose ūkiuose (1 tūkst. EUR per metus parama)	Padidėję ūkių pajamos, geresnis likvidumas. Ūkiuose naudojamos technikos, pastatų bei žemės kokybės gerinimas	Ūkių stambinimas ir struktūros gerinimas. Ūkių konkurencingumo skatinimas. Į rinką orientuoto sektoriaus pažangos skatinimas

■ 5. 5. REIKALAVIMAI:

Ūkininkai, siekiantys gauti paramą pagal šią priemonę, paraiškos pateikimo datai turi atitikti šiuos reikalavimus:

5.5.1. Ūkio dydis²:

- 5–20 ha, 5–10 karvių – mišri gamyba;
- 4–8 ha – daržininkystė;
- 1–4 ha – sodai, uogų auginimas;

5.5.2. Žemės ūkio ir kaimo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre;

5.5.3. Vesti buhalterinę apskaitą nuo paraiškos pateikimo dienos;

5.5.4. Neturėti mokestinių įsiskolinimų;

5.5.5. Pateikti tinkamą verslo planą.

² Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto įvertinimas.

■ 5. 6. PARAMOS GAVĖJAI:

Išskiriami tokie potencialūs paramos gavėjai: tai ūkininkai, gebantys pateikti verslo planą ir ketinantys pereiti nuo pusiau natūrinio prie komercinio ūkio, ypačiai tie, kurie perima žemės ūkio veiklai skirtas žemes pagal „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimo“ priemonę.

■ 5. 7. FINANSINĖ PARAMA

Paramos dydis – 1000 EUR per metus. Paramos mokėjimo laikotarpis – iki 5 m., po 3 m. atliekant verslo plano įgyvendinimo patikrinimą.

Jei ūkininkas kreipsis paramos pagal „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimo“ priemonę (taps perleidėju) tuo metu, kai jam jau mokama parama pusiau natūriniam ūkiui restruktūrizuoti, pastaroji parama bus nedelsiant nutraukta.

Numatomas finansavimas 2004–2006 metais

Metai	Iš viso		ES finansavimas		LR finansavimas	
	mln. EUR	proc.	mln. EUR	proc.	mln. EUR	proc.
2004	6,494	100,00	5,195	80,0	1,299	20,0
2005	10,000	100,00	8,003	80,0	1,997	20,0
2006	14,000	100,00	11,202	80,0	2,798	20,0
2004–2006	30,494	100,00	24,400	80,0	6,094	20,0

■ 5. 8. VERSLO PLANAS:

Visi pareiškėjai turi pateikti verslo planus.

Verslo plane turi būti: a) parodytas numatomas ūkio ekonominis gyvybingumas; b) detaliai aprašytos investicijos, c) aprašyti specifiniai tikslai.

Yra nustatytos rekomendacijos verslo planams rengti³.

Pateiktame verslo plane penktiesiems paramos gavimo metams prognozuojamas grynas pelningumas turi atitikti nustatytą grynojo pelningumo vertę, kurią turi atitikti pareiškėjų, besikreipiančių paramos pagal BPD priemonę „Investicijos į žemės ūkio valdas“, ūkiai⁴.

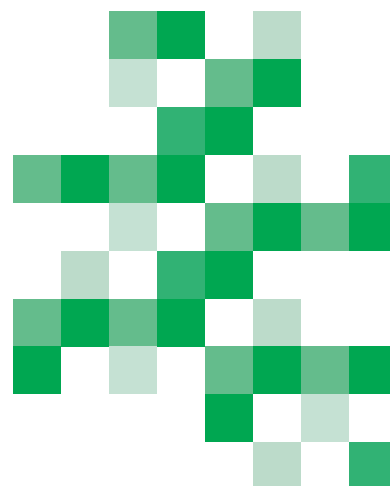
³ Valstybės žinios, 2004, Nr. 54-1866, „Dėl Verslo plano pagal Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonę „Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“ rengimo rekomendacijų patvirtinimo“.

⁴ Valstybės žinios, 2004, Nr. 34-1112, „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Bendrojo programavimo dokumento kaimo plėtros ir žuvininkystės prioritetą, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių“.

Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano priemonė

Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

**Administravimo
taisyklės**

KAIMO PLĖTROS 2004-2006 METŲ PLANO PRIEMONĖS „PUSIAU NATŪRINIŲ RESTRUKTŪRIZUOJAMŲ ŪKIŲ RĖMIMAS“ ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonės „Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“ administravimo taisyklių (toliau – taisyklės) tikslas – detalizuoti paramos pagal Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonę „Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“ (toliau – V priemonė) administravimo tvarką.

2. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Paraiška – nustatytos formos dokumentas, kurio forma pateikiama šių taisyklių 1 priede bei užpildytos pagal šių taisyklių 2 priede pateiktą paraiškos pildymo instrukciją, pareiškėjo pateikiamas paramai pagal šią priemonę gauti.

Pareiškėjas – asmuo, pretenduojantis gauti paramą pagal šią priemonę.

Paramos gavėjas – pareiškėjas, kuris atitiko visus šios priemonės keliamus tinkamumo kriterijus paramai gauti ir kuriam buvo skirta parama.

Patikra – fizinis ir administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas.

Sankcija – paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas dėl įsipareigojimų ir / arba nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

Verslo planas – dokumentas, finansiškai (ekonomiškai), techniškai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, nurodantis projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas ir terminus, ir parengtas pagal rekomendacijas¹ verslo planams rengti pagal Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano šią priemonę.

II. PAREIŠKĖJŲ TINKAMUMO KRITERIJAI

3. Pareiškėjas, norėdamas gauti paramą pagal V priemonę, privalo paraiškos pateikimo datai:

3.1. turėti nuosavybės teise priklausančią žemės ūkio ir kaimo valdą² (toliau – valda), įregistruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, kurios dydis yra:

3.1.1. 5-20 ha žemės ūkio naudmenų (toliau – ŽŪN) ir 5-10 karvių, jeigu tai mišrus ūkis;

3.1.2. 4-8 ha ŽŪN, jeigu tai daržininkystės ūkis;

3.1.3. 1-4 ha ŽŪN, jeigu tai sodininkystės ar uogininkystės ūkis.

3.2. neturėti įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai;

3.3. įsipareigoti tvarkyti supaprastintą buhalterinę apskaitą³ ne vėliau kaip nuo paraiškos pateikimo datos. Tvarkantys buhalterinę apskaitą (dvejybines apskaitas) taip pat laikomi tinkamais pareiškėjais.

4. Pareiškėjas privalo nustatyti paraiškų surinkimo laikotarpiu pateikti Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – agentūros) Kontrolės departamento teritoriniam skyriui (toliau – KDTS) pagal pareiškėjo valdos įregistravimo vietą tinkamą verslo planą (sudėtinė paraiškos dalis) bei tinkamai užpildytą taisyklių 1 priede pateiktos formos paraišką pagal 2 priede pateiktą jos pildymo instrukciją. Tinkamame verslo plane prognozuojamas grynas pelningumas⁴ penktaisiais paramos metais turi būti ne mažesnis nei 3 procentai.

5. Paramos gavėjas privalo investuoti visą paramos sumą. Pirmaisiais arba antraisiais paramos gavimo metais gali

¹Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. 3D-154 „Dėl verslo plano pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“ rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 54-1866).

²Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimas Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 84-3645).

³Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas (Žin., 2001, Nr. 99-3515).

⁴Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. 3D-154.

būti atlikta didelė investicija (lygi arba didesnė nei numatomų likusių verslo plano įgyvendinimo metų paramos suma). Nepriklausomai nuo investicijų atlikimo paskirstymo (lygiomis dalimis per penkerius metus arba didelė investicija pirmaisiais arba antraisiais paramos gavimo metais) nustatytą paramos laikotarpį mokama III skyriuje nustatyto dydžio metinė paramos suma.

■ III. PARAMOS DYDIS IR TRUKMĖ

6. Metinė išmoka paramos gavėjui kasmet išmokama litais pagal galiojanti oficialų Lietuvos banko nustatytą euro kursą.

7. Metinė paramos suma – iki 1000 eurų vienam paramos gavėjui.

8. Parama skiriama penkeriems metams pagal 3+2 principą – po trejų verslo plano įgyvendinimo metų patikrinama, ar verslo planas įgyvendinamas:

8.1. jei verslo planas įgyvendinamas, parama skiriama dar dvejiems metams;

8.2. jei verslo planas neįgyvendinamas, ir paramos gavėjas negali pagrįsti investicijų atlikimo vėlavimo, parama dar dvejiems metams neskiriama. Jau gauta paramos suma iš paramos gavėjo neišieškoma.

■ IV. TINKAMOS IŠLAIDOS

9. Pagal šią priemonę tinkamos išlaidos yra:

9.1. naujų įrenginių ir mechanizmų įsigijimo (žemės dirbimo, pasėlių priežiūros, derliaus nuėmimo ir pašarų ruošimo, laikymo, transportavimo, pakavimo, melžimo ir šėrimo technika, įranga bei atsarginės dalys naujai įsigijamai bei jau turimai technikai);

9.2. statybinių medžiagų įsigijimo (investicijos gamybinių pastatų statybai bei remontui);

9.3. verslo plano rengimo, jei jas visiškai apmokėjo pareiškėjas. Kompensuojama iki 5% visų numatomų investicijų vertės, bet ne daugiau kaip 500 eurų.

■ V. ADMINISTRAVIMO PROCEDŪROS

10. Priemonę administruoja agentūra.

11. Paraiškų surinkimo laikotarpis nustatomas ir tvirtinamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

12. KDTS:

12.1. Pagal kompetenciją teikia informaciją paramos teikimo klausimais;

12.2. Priima paraiškas ir kitus dokumentus. Pavėluotai pateiktos paraiškos nepriimamos;

12.3. Patikrina, ar paraiškos tinkamai užpildytos ir ar pateikti reikiami dokumentai;

12.4. Registracijos žurnale registruoja paraiškas bei kitus dokumentus;

12.5. Suveda duomenis į Kaimo plėtros programų administravimo informacinę sistemą (toliau – KPPAIS);

12.6. Suformuoja atskirą kiekvieno pareiškėjo dokumentų bylą;

12.7. Informuoja pareiškėjus apie paraiškų bei kitų dokumentų atmetimą arba apie aptiktus neatitikimus;

12.8. Atlieka patikrą vietoje;

12.9. Suformuoja ir perduoda dokumentų ir bylų siuntas agentūros Kaimo plėtros programų departamentui (toliau – KPPD).

13. Pasikeitus paraiškos duomenims, pareiškėjas iki paraiškų surinkimo termino pabaigos gali agentūros KDTS pateikti prašymą dėl duomenų tikslinimo. Pasibaigus paraiškų surinkimo terminui, pareiškėjas gali keisti tik tuos duomenis, kurie neturi įtakos paramos dydžiui (adresą, banko sąskaitą ir pan.). Šis prašymas turi būti siunčiamas tiesiogiai į KPPD.

14. Agentūra, administruodama paramos lėšas ir užtikrindama šių taisyklių laikymąsi, kontroliuoja paraiškoje pateiktus duomenis, pasitelkusi KPPAIS atlieka administracinę pareiškėjo pateiktos informacijos patikrą.

15. Agentūra paramos gavėjus patikrai vietoje atsirenka atsitiktiniu bei rizikos analizės būdu. Administracinės patikros metu iškilus neaiškumams, gali būti inicijuojamos užsakomosios patikros.

16. Agentūra, išnagrinėjusi pateiktus dokumentus, priima sprendimus dėl paramos suteikimo ar nesuteikimo. Apie sprendimą informuojamas kiekvienas pareiškėjas.

17. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos, jis turi pateikti prašymą dėl paramos atsisakymo.

18. Prioritetiniai kriterijai, taikomi tuo atveju, kai paraiškas pateikia daugiau pareiškėjų, atitinkančių šių taisyklių reikalavimus, nei tam laikotarpiui numatyta lėšų, yra tokie:

Eil. Nr.	Prioritetas	Balų skaičius
1	Pareiškėjai – ūkio ar jo dalies perėmėjai (žemės ūkio veiklai) pagal KPP I priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“	50
2	Pareiškėjai, jaunesni nei 40 metų	30
3	Pareiškėjo (skirstoma pagal veiklos tipą) ūkis yra didesnis nei pusė maksimaliai leistino ūkio dydžio	20

19. Pareiškėjų sąrašas pertvarkomas, pareiškėjai su didžiausia prioriteto balų suma perkeliama į sąrašo viršų.
20. Agentūra, išnagrinėjusi paraišką ir kartu pateiktus dokumentus, priima sprendimus dėl paramos suteikimo ar nesuteikimo (pareiškėjams nuo sąrašo viršaus žemyn). Apie sprendimą raštu informuojamas kiekvienas pareiškėjas.
21. Priėmus sprendimą suteikti paramą pagal šią priemonę, pareiškėjas tampa paramos gavėju.
22. Agentūra apskaičiuoja tų metų mokėtiną sumą, remdamasi kasmetinių investicijų ataskaitų ir jas pagrindžiančių dokumentų duomenimis bei atsižvelgusi į patikrų rezultatus:
- 22.1. jei patikros, vykdomos po trejų paramos gavimo metų, metu nustatoma, kad verslo planas neįgyvendinamas, ir paramos gavėjas negali pateikti pateisinamų investicijų atlikimo vėlavimo priežasčių, parama likusiems dvejiems metams neskiriama. Jau gauta paramos suma iš paramos gavėjo neišieškoma;
- 22.2. jei antraisiais ir paskesniais paramos gavimo metais iki nurodyto termino nepateikiami tinkami buhalterinės apskaitos dokumentai ar jų kopijos, parama nutraukiama;
- 22.3. jei antraisiais ir paskesniais paramos gavimo metais iki nurodyto termino nepateikiamos kasmetinės investicijų ataskaitos ir / ar mokėjimus patvirtinantys dokumentai, einamaisiais metais parama neišmokama;
- 22.4. jei faktinis grynojo pelningumo rodiklis paskutiniaisiais paramos gavimo metais pagal gautus paramos gavėjo buhalterinės apskaitos dokumentus yra mažesnis nei 3%, parama už paskutiniuosius paramos gavimo metus nebus išmokama;
- 22.5. nustatius, kad pasibaigus projekto įgyvendinimo terminui (po 5 paramos gavimo metų), paramos gavėjas pagal verslo planą investavo mažiau nei 5000 eurų, parama už paskutiniuosius paramos gavimo metus nebus išmokama;
- 22.6. nustatius, kad pareiškėjas gauna paramą pagal KPP priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ kaip perleidėjas ar ūkio darbuotojas (tikrinama kiekvienais paramos gavimo metais), parama neteikiama / nutraukiama.
23. Agentūra pagal poreikį teikia pinigų užsakymo paraišką Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai. Paskutinė pinigų užsakymo paraiška teikiama ne vėliau kaip 5 darbo dienas iki kalendorinių metų pabaigos.
24. Agentūra, gavusi lėšas, per 5 darbo dienas perveda jas paramos gavėjams.
25. Agentūra teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka teikia ataskaitas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai.
26. Pasikeitus valdos, nurodytos paraiškoje paramai gauti, savininkui, buvusio savininko įsipareigojimai gali būti perimti paramos gavėjui mirus, jei įsipareigojimus ir paramą paveldėtojų susitarimu perima vienas asmuo, atitinkantis šių taisyklių 3 punkto reikalavimus. Paveldėtojams nesusitarus dėl įsipareigojimų perėmimo, paramos išmokėjimas nutraukiamas.

VI. ATSAKOMYBĖ

27. Už paraiškoje bei kituose dokumentuose pateiktus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.
28. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškų bei kitų dokumentų priėmimą, tikrinimą, registravimą, paraiškų bei kitų dokumentų registravimą KPPAIS, tikrinimą, duomenų į KPPAIS įvedimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako agentūra.
29. Pareiškėjai, gavę išmokas neteisėtai, ir asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

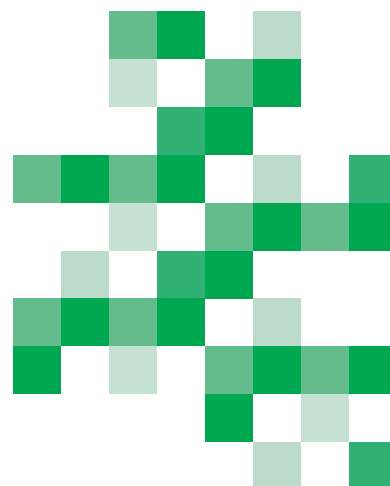
■ VII. TAISYKLIŲ KEITIMO TVARKA

30. Šios taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

**Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano priemonė**

Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

**Paraiška
paramai gauti**

■ IV. PATEIKIAMĪ DOKUMENTAI

Eil.Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti (X)	Puslapių skaičius
1	Asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas arba jį atitinkantis dokumentas	☐	___
2	Pranešimas apie žemės ūkio ir kaimo valdos įregistravimą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre ir identifikavimo kodo suteikimą	☐	___
3	Valstybinės mokesčių inspekcijos pažyma apie atsiskaitymą biudžetui	☐	___
4	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos pažyma apie atsiskaitymą fondui (pažymą teikia tuomet, jei registruotas draudėju)	☐	___
5	Žemės nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai (pvz., VĮ Registrų centras išduotas pažymėjimas apie nuosavybės teise įregistruotą sklypą)	☐	___

Prie paraiškos pridedamos nurodytų dokumentų kopijos. Notaro patvirtinti nuorašai pateikiami tik tuo atveju, jei KDTS darbuotojui neparodomas dokumento originalas.

■ V. PAREIŠKĖJO DEKLARACIJA

Aš, pretenduodamas gauti paramą pagal priemonę „Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“, pasirašydamas šioje paraiškoje pareiškiu, kad:

1. esu susipažinęs su paramos lėšų teikimo tvarka ir taisyklėmis;
2. įsipareigoju įgyvendinti pateiktą verslo planą;
3. žinau, kad privalau investuoti visą paramos sumą. Pirmaisiais arba antraisiais paramos gavimo metais gali būti atlikta didelė investicija (lygi arba didesnė nei numatomų likusių verslo plano įgyvendinimo metų paramos suma);
4. įsipareigoju tvarkyti supaprastintą buhalterinę apskaitą ne vėliau kaip nuo paraiškos pateikimo datos. Žinau, kad tvarkantys buhalterinę apskaitą (dvejybinę apskaitą) taip pat laikomi tinkamais pareiškėjais;
5. žinau, kad antraisiais ir vėlesniais paramos gavimo metais iki termino, nustatyto Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – agentūra) atsiųstame informaciniame pranešime, privalau agentūrai pateikti buhalterinės apskaitos dokumentus už praėjusius metus bei ataskaitas apie praėjusiais metais atliktas investicijas, pridėdamas jas pagrindžiančius dokumentus;
6. įsipareigoju klaidingai apskaičiuotą ir pervestą į mano atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumą grąžinti agentūrai:
 - 6.1. tuo atveju, kai dėl agentūros kaltės klaidingai apskaičiuojama ir į mano atsiskaitomąją sąskaitą pervedama paramos suma, įsipareigoju grąžinti agentūros atsiųstame informaciniame laiške nurodytą sumą į agentūros sąskaitą per 10 dienų nuo laiško išsiuntimo dienos. Jei nurodytos sumos negrąžinsiu, agentūra, remdamasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, pradės teisminį procesą;
 - 6.2. tuo atveju, kai paramos suma yra klaidingai apskaičiuota ir į mano atsiskaitomąją sąskaitą pervesta dėl mano kaltės, įsipareigoju grąžinti informaciniame laiške nurodytą sumą į agentūros sąskaitą per 10 dienų nuo laiško išsiuntimo dienos. Jei nurodytos sumos negrąžinsiu, agentūra, remdamasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, pradės teisminį procesą bei delspinigių skaičiavimą;
7. žinau, kad agentūra gali patikrinti pateiktus duomenis, kurie bus apdoroti elektroniniu būdu, bei atlikti patikrą vietoje ir gauti papildomos informacijos apie mano ūkinę veiklą. Patikros metu įsipareigoju aprodyti savo valdas atvykusiems agentūros darbuotojams. Pateiktuosius duomenis kontrolės tikslams gali panaudoti ir kitos susijusios Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijos;

-
8. žinau, kad jei nesilaikysiu savo įsipareigojimų, man bus taikomos numatytos sankcijos;
 9. neprieštarauju, kad atsakingi agentūros darbuotojai darbo tikslais, nepažeisdami konfidencialumo, naudotųsi su mano asmeniu susijusia informacija;
 10. įsipareigoju, perleidus¹ valdą, per 10 darbo dienų informuoti apie tai agentūrą;
 11. įsipareigoju, paramos laikotarpiui pasibaigus, pateikti galutinę investicijų ataskaitą;
 12. paraiškoje pateikti duomenys yra teisingi.

Pareiškėjas

(parašas)

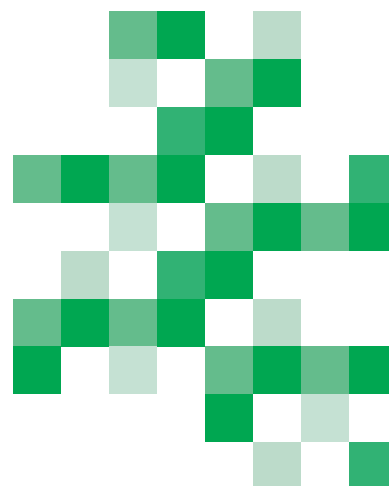
(vardas, pavardė)

¹ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74-2262; Nr. 77; Nr. 80; Nr.82).

**Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano priemonė**

Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

**Paraiškos
paramai gauti
pildymo instrukcija**

PARAIŠKOS PARAMAI GAUTI PAGAL KAIMO PLĖTROS 2004-2006 METŲ PLANO (KPP) PRIEMONĘ „PUSIAU NATŪRINIŲ RESTRUKTŪRIZUOJAMŲ ŪKIŲ RĖMIMAS“ PILDYMO INSTRUKCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagal šią instrukciją pildoma taisyklių 1 priede pateikta paraiška.
2. Paraiška turi būti pildoma lietuvių kalba, didžiosiomis raidėmis, aiškiu įskaitomu šriftu, netaisoma ir nebraukoma. Raidės ir skaičiai įrašomi tiksliai į jiems skirtas vietas, nepažeidžiant nurodytų linijų. Simboliams įrašyti skiriamas vienas langelis. Paraiška pildoma rašikliu arba kompiuteriu.
3. Žemės plotas ir apskaičiuojama žemės plotų suma suapvalinama iki dviejų skaitmenų po kablelio.
4. Pirmojo paraiškos lapo viršutinėje dalyje esančią lentelę pildo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kontrolės departamento teritorinio skyriaus (toliau – KDTS) tarnautojas, priimdamas paraišką, toliau ją pildo pareiškėjas.

II. PARAIŠKOS PIRMOJO LAPO VIRŠUTINĖS LENTELĖS PILDYMAS

5. Pirmoje lentelės dalyje KDTS atsakingas tarnautojas – registratorius:
 - 5.1. nurodo, kuriame KDTS užregistruojama paraiška;
 - 5.2. įregistravęs paraiškos duomenis į Kaimo plėtros programų administravimo informacinę sistemą (toliau – KPPAIS), įrašo paraiškos registravimo datą bei KPPAIS suteiktą registracijos numerį į tam skirtas vietas;
 - 5.3. tam skirtoje vietoje nurodo savo pareigas, vardą ir pavardę bei pasirašo.
6. Antroje lentelės dalyje KDTS tarnautojas, atlikęs pirminį paraiškos patikrinimą, pažymi, koks sprendimas dėl paraiškos paramai gauti priimtas, pažymi atitinkamą langelį ir įrašo paraiškos priėmimo / atmetimo datą;
 - 6.1. tam skirtoje vietoje nurodo savo pareigas, vardą ir pavardę bei pasirašo.

III. PARAIŠKOS PIRMOJO LAPO APATINĖS LENTELĖS PILDYMAS

7. Pareiškėjas nurodo:
 - 7.1. savo vardą ir pavardę;
 - 7.2. adresą: savivaldybės, seniūnijos, gyvenamosios vietovės, gatvės pavadinimus, namo numerį, buto numerį, pašto indeksą;
 - 7.3. jei turi, telefono numerį, fakso numerį, elektroninio pašto adresą.

■ IV. PARAIŠKOS I SKYRIAUS PILDYMAS

8. Pareiškėjas nurodo:

8.1. savo žemės ūkio ir kaimo valdos (toliau – valdos) identifikavimo kodą (valdos numeris, kuris yra suteikiamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre);

8.2. asmens kodą;

8.3. išsilavinimą – pažymėdamas atitinkamą laukelį.

9. Žemiau pareiškėjas nurodo informaciją, kur jam turi būti pervesta apskaičiuota paramos suma – banko pavadinimas, banko kodas ir atsiskaitomosios sąskaitos numeris.

■ V. PARAIŠKOS II SKYRIAUS PILDYMAS

10. Pareiškėjas pažymi savo ūkio tipą (pasirenka tik vieną iš trijų nurodytų galimybių), nurodydamas, pagal kurią kryptį pretenduoja gauti paramą, karvių skaičių bei žemės ūkio naudmenos plotą hektarais (žymima tik nuosava žemė).

11. Žemiau esančią lentelę pareiškėjas pildo tik tuo atveju, jeigu dalyvauja KPP priemonėje „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ kaip ūkio perleidėjas / ūkio darbuotojas arba ūkio perėmėjas – pažymi atitinkamus laukelius.

■ VI. PARAIŠKOS III SKYRIAUS PILDYMAS

12. Pirmoje III skyriaus dalyje pareiškėjas trumpai apibūdina pagrindines savo ūkio veiklos sritis:

12.1. kuo jis užsiima ir kokia yra dabartinė ūkio būklė;

12.2. išvardija pagrindines auginamas kultūras, gyvulius, nurodo jų skaičių;

12.3. išvardija gamybinės paskirties nekilnojamąjį turtą;

12.4. trumpai aprašo ūkinę veiklą, nurodydamas esminius ūkinės veiklos rodiklius: pajamas, pardavimus.

13. Antroje III skyriaus dalyje pareiškėjas nurodo, kokio tikslo jis ketina siekti restruktūrizuodamas savo ūkį. Tikslas gali būti susijęs su pardavimo pajamų didinimu ir / arba su pardavimo apimčių didinimu. Iš bendrųjų tikslų pasirenkamas bent vienas tikslas, iš specifinių pasirenkami tikslai tik pagal II skyriuje pažymėtą ūkio tipą. Pasirinkus konkretų tikslą ar tikslus, pažymimas atitinkamas langelis (-iai). Jeigu norimas tikslas nepaminėtas, pareiškėjas įrašo jį 2.1.2.5 ir / arba 2.2.2.8 punktuose (Kiti).

14. Trečioje III skyriaus dalyje pareiškėjas nurodo planuojamas investicijas (be PVM), išdėstytas metais numatomam paramos laikotarpiui.

15. III skyriaus 4 dalyje pareiškėjas trumpai aprašo šios instrukcijos 14 punkte numatomas investicijas, veiksmus, kurie bus vykdomi, bei pagrindžia jų būtinumą.

16. III skyriaus 5 dalies 5.1 ir 5.2 lentelių pirmajame stulpelyje pareiškėjas išvardija ūkyje gaminamas produkcijos rūšis; antrajame stulpelyje nurodo mato vienetus, šiuo atveju tūkstančiai litų; trečiajame stulpelyje įrašo atitinkamos produkcijos rūšies pardavimo pajamas (5.1 lentelė) ir gamybos išlaidas (5.2 lentelė) ataskaitiniais metais (metais prieš pradėdant gauti paramą); 4-8 stulpeliuose imtinai nurodo produkcijos pardavimo pajamų prognozę atitinkamais metais paramos gavimo laikotarpiui (5.1 lentelė) ir produkcijos gamybos išlaidų prognozę atitinkamais metais paramos gavimo laikotarpiui (5.2 lentelė). Apatinėje eilutėje nurodo atitinkamų metų visų produkcijos rūšių pardavimų (įskaitant tiesiogines išmokas, 5.1 lentelė) ar parduodamos produkcijos gamybos sąnaudų (5.2 lentelė) sumą.

17. III skyriaus 5.3 lentelės pirmajame stulpelyje pareiškėjas išvardija ūkyje pagamintas ir parduotas produkcijos rūšis; antrajame nurodo matavimo vienetus: t – tonos (ar kiti svorio matavimo vienetai), vnt. – vienetai (priklausomai nuo to, kuo matuojama kiekviena konkreti produkcijos rūšis); trečiajame stulpelyje nurodomos produkcijos pardavimų apimtys, buvusios ataskaitiniais metais (tai yra metais, prieš pradėdant gauti paramą); 4–8 stulpeliuose imtinai nurodoma produkcijos pardavimų apimčių paramos gavimo laikotarpiu atitinkamais metais prognozė.

18. III skyriaus 5.4 lentelėje pareiškėjas įrašo paskutiniuosius (penktuosius) verslo plano įgyvendinimo metus bei prognozuojamą tais metais grynojo pelningumo rodiklį, kuris apskaičiuojamas pagal pateiktą formulę (produkcijos pardavimų pajamų ir produkcijos gamybos išlaidų skirtumas dalijamas iš produkcijos pardavimo pajamų ir dauginamas iš 100%, rezultatas turi būti lygus 3 ar daugiau procentų).

■ VII. PARAIŠKOS IV SKYRIAUS PILDYMAS

19. Pareiškėjas pažymi su savimi atsineštus dokumentus (ir nurodo jų puslapių skaičių), kuriuos reikia pateikti KDTS tarnautojui, kuris, sutikrinęs originalus su kopijomis, grąžina originalus pateikėjui. Būtina pateikti visų nurodytų dokumentų kopijas. Notaro patvirtinti nuorašai pateikiami tik tuo atveju, kai KDTS darbuotojui neparodomas dokumento originalas.

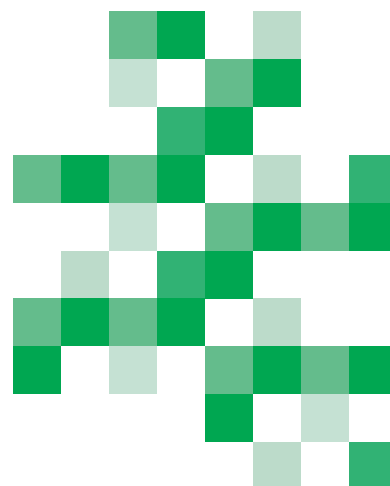
■ VIII. PARAIŠKOS V SKYRIAUS PILDYMAS

20. Pareiškėjas atitinkamuose laukeliuose įrašo savo vardą, pavardę ir perskaitęs deklaraciją, pasirašo patvirtindamas, jog paraiškoje pateikti duomenys teisingi ir pareiškėjas priima visus išvardytus įsipareigojimus.

**Kaimo plėtros
2004-2006 metų
plano priemonė**

Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas

**Verslo plano
rengimo
rekomendacijos**

REKOMENDACIJOS VERSLO PLANAMS PARENGTI PAGAL KAIMO PLĖTROS 2004-2006 METŲ PLANO PRIEMONĘ „PUSIAU NATŪRINIŲ RESTRUKTŪRIZUOJAMŲ ŪKIŲ RĖMIMAS“

■ I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiose rekomendacijose vartojamos sąvokos:

Grynasis pelningumas – grynojo pelno ir pardavimo pajamų santykis, rodantis, kiek grynojo pelno tenka vienam parduotos produkcijos (paslaugų) litui.

Produkcijos pardavimo pajamos – pajamos per kalendorinius metus gautos už parduotą produkciją.

Produkcijos gamybos išlaidos – lėšos per kalendorinius metus išleistos produkcijos gamybai.

2. Šios rekomendacijos taikomos verslo planams, teikiamiems pareiškėjų, siekiančių gauti finansinę paramą pagal Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonę „Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“.

■ II. STRUKTŪRA

3. Verslo planas yra paraiškos paramai gauti dalis.

4. Verslo plane rekomenduojamos šios pagrindinės dalys:

4.1. Veiklos sritis (pateikiamas ūkinės veiklos aprašymas, nurodant esminius ūkinės veiklos rodiklius: dabartines pajamas, pardavimo apimtį bei reguliarumą);

4.2. Bendrieji ir specifiniai tikslai (nurodomi verslo plano bendrieji bei specifiniai tikslai įgyvendinimo laikotarpiui. Iš bendrųjų tikslų (tikslai, susiję su siekiu didinti pajamas iš pardavimo mažinant savikainą bei tikslai, susiję su siekiu didinti pajamas iš pardavimo didinant pardavimo apimtį) nurodomas bent vienas. Specifiniu tikslu (paaiškinančiu bei išplečiančiu bendrąjį tikslą) pareiškėjas nurodo, iš kokios produkcijos / veiklos gaunamas pajamas didins, siekdamas pusiau natūrinį ūkį paversti komerciniu);

4.3. Investicijų planas (pateikiamas detalus investicijų planas visam numatomam verslo plano įgyvendinimo laikotarpiui (5 metams), išskirstant investicijas metais bei nurodant numatomą investuoti sumą);

4.4. Investicijų įgyvendinimo aprašymas ir pagrindimas (susiejamos dalyje „Investicijų planas“ nurodytos investicijos bei dalyje „Bendrieji ir specifiniai tikslai“ įvardyti bendrieji ir specifiniai tikslai (t. y. paaiškinama, kaip investicijų pagalba bus siekiama įgyvendinti apsibrėžtus tikslus), aprašomas investicijų įgyvendinimo mechanizmas, pagrindžiamas investicijų atitikimas priemonės tikslams);

4.5. Prognozės (pateikiami duomenys apie numatomas produkcijos pardavimo pajamas, produkcijos gamybos išlaidas bei produkcijos pardavimo apimtį. Šie duomenys pateikiami visam verslo plano įgyvendinimo laikotarpiui

(5 metams), detalizuojant kiekvienais metais. Šioje dalyje pateikiamas numatomas grynasis pelningumas paskutiniaisiais (penktaisiais) paramos metais, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$r = \frac{P - I}{P} \times 100$$

čia: r – grynasis pelningumas, P – produkcijos pardavimo pajamos; I – produkcijos gamybos išlaidos).

Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonė
„Pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių rėmimas“

Paruošė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
Spausdino UAB „Lodvila“
Vilnius, 2004 m.

